

Ruimte om te spelen

**Kader speelruimte 2012-2016
Gemeente Buren**

Inleiding

De nota "Speels Buren, Speelruimtebeleid" uit 2006 is verouderd. De inhoud komt niet meer overeen met het nieuwe subsidie- en ondersteuningsbeleid, dat de raad in 2011 vaststelde. Bewoners zijn hierin zelf verantwoordelijk voor activiteiten en voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en vrijetijdsbesteding. Daarom is het tijd voor een nieuwe nota.

Met de nota "Ruimte om te spelen" stelt de gemeenteraad het volgende vast:

- nieuwe kaders voor speelruimte;
- rol en taken van de gemeente bij speelruimte;
- handvatten en regels voor het inrichten van speelruimte door bewoners.

Kader in het kort

Het beleidskader 2012-2016 kenmerkt zich door de volgende uitgangspunten:

1. De gemeente zorgt voor speelruimte, niet voor speeltoestellen;
2. De gemeente biedt inwoners verenigd binnen een stichting of vereniging de mogelijkheid speelruimtes in te richten met speeltoestellen. De stichting of vereniging is verantwoordelijk voor aanschaf en beheer van speeltoestellen en valondergrond;
3. Geen speeltuinvereniging of -stichting betekent speelruimte zonder speeltoestellen;
4. De gemeente ondersteunt actieve inwoners tijdelijk bij initiatieven rond speeltuinen met informatie en advies. Uitgangspunt is dat bewoners zelfstandig verder kunnen met hun initiatief;
5. De gemeente waarborgt de veiligheid van speeltoestellen als de speeltuinvereniging of -stichting dit nalaat.

Uitwerking kader

1. De gemeente zorgt voor speelruimte, niet voor speeltoestellen

Inwoners hebben een eigen verantwoordelijkheid op het gebied cultuur, sport en vrijetijdsbesteding. Buiten spelen is een onderdeel van vrijetijdsbesteding. Buitenruimte is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen en de leefbaarheid in dorpen en wijken. De gemeente Buren erkent dit belang door "openbare ruimte voor spelen" beschikbaar te stellen. Kinderen hebben ruimte om te spelen. We hebben op dit moment in de openbare ruimte ruim 50 plekken met de bestemming spelen. Dit voorziet in de behoefte. De gemeente zorgt voor inrichting en onderhoud van de openbare speelruimten met:

- gras, struiken en/of bomen;
- één bankje en afvalbak per plek;
- een veilige afscheiding met de openbare weg als hier aanleiding voor is. We doen dit alleen als dit nodig is voor de verkeersveiligheid;
- plaatsing van borden met regels voor gebruik.

De gemeente richt speelruimten niet in met speeltoestellen en valondergrond. Ook onderhoudt de gemeente geen toestellen en valondergrond. Dit geldt voor alle speelruimten, bestaand of nieuw.

In nieuwbouwprojecten maken we met projectontwikkelaars afspraken over het realiseren van ruimte om te spelen. We onderhandelen ook met hen om geld beschikbaar te stellen voor bewonersinitiatieven. Inwoners die speeltoestellen willen plaatsen, kunnen dit geld gebruiken als startkapitaal. Voor inwoners in nieuwbouwwijken gelden dezelfde regels en verantwoordelijkheden als bij andere initiatieven.

2. De gemeente biedt inwoners verenigd binnen een stichting of vereniging de mogelijkheid speelruimtes in te richten met speeltoestellen. De stichting of vereniging is verantwoordelijk voor aanschaf en beheer van speeltoestellen en valondergrond.

Het inrichten van de speelruimte met en het beheren van speeltoestellen en valondergrond is een verantwoordelijkheid voor inwoners. Inwoners zijn actief en nemen hun verantwoordelijkheid:

- zij zorgen voor inrichting, toezicht, onderhoud, reparatie en veiligheid van speeltoestellen en valondergrond;
- zij brengen hiervoor zelf het geld bijeen.

Om een speelruimte in te kunnen richten stellen we de voorwaarde dat de inwoners zich verenigen in een stichting of vereniging. Binnen onze gemeente worden op dit moment 17 speelruimten beheerd door een stichting of vereniging, 13 speelruimten met toestellen hebben geen stichting of vereniging. De gemeente beheert deze 13 speelruimten. Zie bijlage 1 voor de huidige locaties met toestellen met of zonder speeltuinvereniging of -stichting.

Als we een nieuwe openbare ruimte met bestemming spelen plannen, dan geldt het volgende:

- a. de gemeente informeert inwoners via krant en website over de nieuw te plannen speelruimte en de mogelijkheid en verantwoordelijkheden van inrichting met speeltoestellen;
- b. een bewonersinitiatief zorgt zelf voor:
 - voldoende draagvlak in hun dorp of wijk;
 - oprichting van een rechtsvorm (vereniging of stichting);
 - ontwikkeling van een haalbaar plan;
 - fondswerving voor bekostiging van het plan, voor zowel inrichting, onderhoud als vervanging.
 - sociaal toezicht op de speelvoorziening;
 - nakomen wettelijke regels (warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen);
 - indien nodig aanvragen vergunningen;
 - uitvoering in overleg met de gemeente Buren;
 - afspraken en ondertekening beheercontract met gemeente
 - aansprakelijkheidsverzekering voor de vereniging/stichting.
- c. De gemeente maakt een beheercontract. Hier leggen we rechten en plichten van de stichting of vereniging en de gemeente vast.
- d. De gemeente heeft een collectieve vrijwilligersverzekering afgesloten. Deze verzekering geldt ook voor vrijwilligers van speeltuinverenigingen. De aansprakelijkheid van de vereniging is niet gedekt. Speeltuinverenigingen- en stichtingen moeten zelf een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

3. Geen speeltuinvereniging of -stichting betekent speelruimte zonder speeltoestellen

Voor nieuwe en bestaande speelruimten met toestellen geldt: geen vereniging of stichting, geen speeltoestellen. Dit betekent:

- a. bij nieuwbouwprojecten plannen we ruimte voor spelen, maar richten deze niet in met toestellen.
- b. wanneer een speeltuinvereniging of -stichting zijn activiteiten stopt en geen opvolging heeft, moet deze de speeltoestellen verwijderen. Doet de stichting of vereniging dit niet, dan verwijdert de gemeente de toestellen.
- c. bij de huidige speelruimten met toestellen zonder vereniging of stichting, gaan we over tot het verwijderen van de toestellen. Dit zijn er 13. Zie bijlage 1 voor de locaties.

Voordat we overgaan tot het verwijderen van toestellen in de situaties onder b en c, geldt het volgende stappenplan voor verwijdering:

- we informeren inwoners eenmalig via krant en website over ons voornemen de toestellen te verwijderen. Daarbij vermelden we de mogelijkheid dit te voorkomen door het vormen van een speeltuinvereniging of -stichting;
- als inwoners binnen zes maanden het initiatief nemen om de verantwoordelijkheid voor de toestellen over te nemen, worden de toestellen en valondergrond aan hen overgedragen;
- als er ook na zes maanden geen opvolgers zijn, krijgen andere verenigingen of stichtingen binnen de gemeente de mogelijkheid de toestellen en valondergrond gratis over te nemen. Het risico en de kosten voor herplaatsing zijn daarbij voor de

- overnemende stichting of vereniging. Zij zorgen zelf voor de verwijdering, vervoer, opslag en herplaatsing van de toestellen;
- de gemeente verwijdert en vernietigt toestellen waar geen belangstelling voor bestaat. We herstellen de ondergrond. De speelruimte blijft beschikbaar voor kinderen, maar er staan geen toestellen meer.

4. De gemeente ondersteunt actieve inwoners tijdelijk bij initiatieven rond speeltuinen met informatie en advies. Uitgangspunt is dat bewoners zelfstandig verder kunnen met hun initiatief.

Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor speeltoestellen in de openbare ruimte. Op eigen kracht voeren zij alle werkzaamheden uit die bij deze verantwoordelijkheid horen. Ondanks een actieve houding, hebben zij soms behoefte aan ondersteuning. Bijvoorbeeld bij de start van een bewonersinitiatief, wisseling van vrijwilligers of grote plannen voor vervanging van toestellen.

De gemeente kan inwoners voor een korte tijd ondersteunen met kennis en deskundigheid als zij dit wensen. De gemeente verwijst initiatiefnemers zo nodig door naar externe deskundigen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vrijwilligerssteunpunt van Welzijn Buren, jongerenwerkers van Mozaïek, belangenorganisatie Nuso Speelruimte Nederland en de Kamer van Koophandel. Vooraf spreken we af hoelang de bewoners welke ondersteuning ontvangen.

5. De gemeente waarborgt de veiligheid van speeltoestellen als de speeltuinvereniging of -stichting dit nalaat.

De speeltuinvereniging of -stichting is beheerder en eigenaar van de speeltoestellen en valondergrond. De vereniging moet voldoen aan de eisen van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). De vereniging moet de toestellen goed installeren, beheren en onderhouden. Als de vereniging dit niet goed doet, kan zij aansprakelijk worden gesteld bij schade of ongelukken.

De gemeente is eigenaar van de grond waarop de toestellen staan. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de gemeente als grondeigenaar medeaansprakelijk is voor de veiligheid van speeltoestellen. De gemeente waarborgt daarom de veiligheid van toestellen door het uitvoeren van inspecties en het verwijderen van onveilige toestellen als de vereniging of stichting dit nalaat.

In het beheercontract tussen de speeltuinvereniging en de gemeente leggen we het volgende vast:

- de vereniging is beheerder en eigenaar van de speeltoestellen en bijbehorende valondergronden;
- de vereniging houdt zich aan de eisen van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen;
- de vereniging is verantwoordelijk voor onderhoud, reparatie, vervanging en veiligheid van speeltoestellen en valondergrond;
- jaarlijks moet een inspectie van speeltoestellen en valondergronden plaatsvinden. De gemeente laat deze inspecties van speeltoestellen twee keer per jaar uitvoeren. De inspecties zijn een service van de gemeente aan de speeltuinverenigingen. Rapporten zenden wij direct door aan de speeltuinverenigingen. Zo kunnen zij noodzakelijke reparaties snel uitvoeren. De inspecties zijn ook een instrument voor de gemeente om de veiligheid op de speelplekken te controleren.
- als een vereniging noodzakelijke reparaties aan een toestel niet uitvoert, moet zij het toestel verwijderen of afsluiten. Als de vereniging dit nalaat, verwijdert en vernietigt de gemeente het toestel.

Bijlage 1

Speelplekken met toestellen in openbare ruimte	
geen stichting of vereniging <i>(beheer door gemeente)</i>	wel stichting of vereniging <i>(beheer door stichting of vereniging)</i>
Asch, Kerkpad	Aalst, Burg. Houtkoperweg
Eck en Wiel, Klaproosstraat	Beusichem, Burg. Van Mourikstraat
Ingen, Fruithof	Buren, Onderdreef ***
Lienden / Lingemeer, Betuwesingel	Buren, Nederburcht ***
Lienden / Lingemeer, Echteldsesingel	Buren, Tielseweg ***
Lienden, Kermenstein	Buren, Brederode (Lage Korn)
Lienden, Perengaard	Buren, Concorde (Lage Korn)
Maurik, Wulpstraat	Ingen, Tabaksland
Maurik, Kievitshof	Kerk Avezaath, Achterweg ('t Luttertje)
Maurik, Meidoornstraat	Lienden, Baron van Tilweg (Het Binnen)
Rijswijk, Baron van Brakelstraat	Maurik, Pippelinghof
Zoelen, Hogestraat	Maurik, Bloemehof
Zoelen, De Soel	Ommeren, Canadalaan (de Breipot)
	Ravenswaaij, Rozenstraat
	Ravenswaaij, Ravenswaaisesteeg
	Rijswijk, Kerkstraat
	Zoelmond, Kochpad

*** Beheersgroep: inwoners vormen een beheersgroep, die de speeltoestellen in beheer heeft. Zij vormen samen nog geen stichting of vereniging.